

El català serà un dialecte del castellà?

JOAN LLADÓ

Els catalans som una espècie de gent ben singular que tendeix sovint al fatalisme. L'amic Bernat Joan, optimista de mena, sempre manifesta que la prova més irrefutable que la humanitat ha avançat és que si no fos així no hauríem

sortit de les cavernes. Constatava aquest fatalisme observant l'enquesta que feia el passat dissabte un diari en català que s'edita al continent. Hi participaven 4.718 actius i conscienciats participants. Un 38% opinaven que de manera imminent el català podia convertir-se en un dialecte del castellà. Un 30% que podia convertir-s'hi a mitjan termini. Un 32% que no passaria mai. Supòs que en el cas que Pompeu Fabra hagués aixecat el cap i hagués llegit la notícia, la seva reacció final seria de preocupació. Ara bé, segur que en primer lloc i abans de res, quedaria

totalment astorat en veure una pàgina d'un diari editat en col·loquial. Una pàgina, escrita en català i en un català normativitzat a la seva manera! I si pogués arribar a sospitar que se n'editen més d'un en català, ja seria massa... Supòs que l'amic Pompeu fliparia amb més colorins que no té l'Avui en saber que la nostra llengua és la vint-i-dosena a internet! De 6.912 llengües que hi ha al món, no està gens malament... I a més, la projecció exterior de la llengua; projectada de manera compacta mitjançant la reformulació de l'Institut Ramon Llull; anunciada

a una altre pàgina del mateix diari!

El perill de reproduir el fenomen gallec és present. No és pot negar. Tenim un estat i el tenim a la contra i això es manifesta amb la projecció d'una sola llengua nacional, el castellà: a la Justícia, als mitjans de comunicació estatals, a l'Exèrcit, al Congrés i a tantes i tantes institucions que pagam entre tots i no comptem amb tots. Dit això, la nostra comunitat lingüística gaudeix de millor salut que per exemple la dels parlants de finès a Hèlsinki a principi de segle. L'any de la independència, al 1917, eren només un 30%. A hores d'ara a Hèlsinki gairebé el 100% parla el finès. Simplement no hi ha normalització lingüística

sense normalització nacional. És per això que, sense caure en el coïsmisme, crec que és més proactiva la ubicació en l'enquesta la posició dels qui pensen i vindiquen que mai el català es convertirà en un dialecte del castellà. Perquè aquesta actitud convençuda i caparruda de no claudicar en el seu ús correcte ja de per si la preserva, com deia Martí Pol, si els mots són com la pluja, la terra som tots plegats. La preserva i la projecta, perquè com deia el mateix poeta, en el mateix poema, Plors i laments de què serveixen? Gent que lluiti és el que cal.

Conseller d'Interior del Consell de Mallorca i president d'Esquerra a les Illes Balears